

YTTRANDE

1(4)

Vårt datum/Our date

Vår beteckning/Our
reference

2017-12-18

33-2130/2017

Ert datum/Your date

Er beteckning/Your
referenceKlicka här för att ange
text.

M2017/02252/Ke

Miljö- och energidepartementet

Kemikalieenheten

m.registrator@regeringskansliet.se

conny.hagg@regeringskansliet.se

**Remiss av Naturvårdsverkets förslag till förbud mot utvinning av
uran, M2017/02252/Ke**

Sveriges geologiska undersökning (SGU) har den 2017-10-04 erhållit rubricerat ärende för yttrande. Med anledning härav vill SGU framföra följande:

Sammanfattning

Naturvårdsverket har utrett frågan om hur ett förbud mot uranutvinning kan utformas. Regeringsuppdraget har på Naturvårdsverket genomförts i en intern arbetsgrupp och underlag har inhämtats från bland annat Sveriges geologiska undersökning (SGU). Naturvårdsverket har framfört att uppdragstiden har varit för kort för att medge någon bredare extern dialog med berörda myndigheter. Vidare har SGU påpekat att tiden inte har medgett en fullständig utredning av konsekvenserna av de ändringar som Naturvårdsverket föreslår beträffande ändringarna i minerallagen (1991:45).

SGU anser att formuleringen under "3.3.4 Kommunal tillstyrkan" avseende kommunalt veto ("Såvitt Naturvårdsverket eller SGU känner till finns det idag ingen kommun som skulle vara villig att tillåta utvinning av uran.") visserligen är korrekt, men inte betyder att kommuner som blir föremål för en eventuell uranutvinning automatiskt kommer att inlägga veto.

Vidare anser SGU att förslaget om förbud mot uranutvinning riskerar påverka Sveriges status som prospekterings- och gruvnation negativt, framförallt om förbudet drabbar prospektering som påbörjats innan förbudet träder i kraft.

Bergsstaten är ett särskilt beslutsorgan som organisatoriskt tillhör Sveriges geologiska undersökning (SGU) men har en oberoende ställning

i sin myndighetsutövning avseende minerallagen. Bergsstaten har följande synpunkter på förslaget till förbud mot uranutvinning.

Bergsstaten anser att det bör avsättas ytterligare tid för fortsatt utredning om hur ett förbud mot uranutvinning kan utformas. Särskild vikt bör läggas på vilka konsekvenser föreslagna ändringar i minerallagstiftningen kan komma att medföra för innehavare av gällande undersökningstillstånd. Det finns även behov av vidare utredning om behovet av övergångsbestämmelser i minerallagen.

Bergsstaten efterfrågar utredning om den föreslagna ändringen i minerallagen skulle föranleda behov av ändringar i bestämmelserna i 15 kap. minerallagen avseende tillsyn över efterlevnaden av minerallagen.

Bergsstaten efterfrågar utredning om den föreslagna ändringen i minerallagen skulle föranleda behov av ändringar i bestämmelserna om arbetsplan för undersökningsarbete i 3 kap. 5-5 e §§ minerallagen.

Avsnitt 3.5.1 Effekter av förändringar i miljöbalken

Bergsstaten anser att konsekvenserna av den föreslagna nya bestämmelsen i miljöbalken för företag med gällande tillstånd som omfattar uran, totalt cirka 580 tillstånd¹, behöver utredas vidare. Omfattningen av de ekonomiska konsekvenserna för berörda tillståndshavare kan inte överblickas utan en grundligare utredning. Frågan om det skulle kunna medföra skadeståndsanspråk mot staten för de tillståndshavare som anser sig ha lidit ekonomisk skada om den föreslagna nya bestämmelsen i 9 kap. miljöbalken träder i kraft behöver utredas.

Avsnitt 3.5.2 Effekter av ändringar i minerallagen

Bergsstaten anser att konsekvenserna av den föreslagna ändringen i minerallagen för företag med gällande tillstånd som omfattar uran, cirka 580 tillstånd, behöver utredas vidare. Omfattningen av de ekonomiska konsekvenserna för berörda tillståndshavare kan inte överblickas utan en

¹ Gällande undersökningstillstånd som specifikt omfattar uran och undersökningstillstånd där tillståndshavaren har rätt att undersöka samtliga koncessionsmineral angivna i 1 kap. 1 § 1 och 2 minerallagen inkluderat uran.

grundligare utredning. Frågan om det skulle kunna medföra skadeståndsanspråk mot staten för de tillståndshavare som anser sig ha lidit ekonomisk skada om ändringen i minerallagen genomförs behöver utredas.

Avsnitt 5.5 Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Bergsstaten invänder mot Naturvårdsverkets bedömning att det saknas behov av att införa särskilda övergångsbestämmelser i minerallagen.

Om koncessionsmineralen uran utgår ur minerallagen bedömer Naturvårdsverket att det inte finns skäl att upphäva gällande tillstånd i förtid. Bergsstaten efterfrågar förtydligande om den verkan som lagändringen får för gällande undersökningstillstånd från den tidpunkt när lagändringen träder i kraft och till dess att tillståndets giltighetstid har löpt ut. Förtydligande krävs för de tillstånd som specifikt omfattar undersökning av uran men också för de tillstånd som omfattar undersökning av uran enligt 1 kap. 1 § 1 och 2 minerallagen. Det behöver även klargöras om berörda fastighets- och sakägare ska underrättas om vilken betydelse lagändringen medför för det gällande tillståndet.

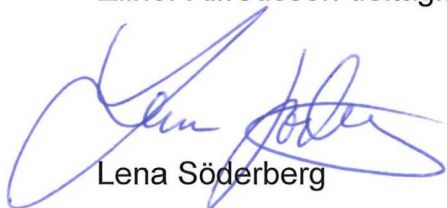
För de gällande undersökningstillstånd där det finns möjlighet att ansöka om förlängd giltighetstid behöver det klargöras i övergångsbestämmelser till minerallagen hur Bergsstaten ska hantera prövningen av en förlängningsansökan om uran tas bort som koncessionsmineralen i minerallagen. Bergsstaten menar att sådant klargörande krävs för de tillstånd där det huvudsakliga syftet är undersökning av uran men även för de tillstånd som omfattar samtliga koncessionsmineral enligt 1 kap. 1 § 1 och 2.

Enligt förslaget kommer giltighetstiden för undersökningstillstånd inte att kunna förnyas avseende just uran i och med ändringen i minerallagen. Bergsstaten vill erinra om följande. Av 2 kap. 8 § minerallagen framgår att om en tillståndshavare har ansökt om förlängning inom tillståndets giltighetstid gäller tillståndet till dess att ansökningen har prövats slutligt. Giltighetstiden för redan beviljade undersökningstillstånd löper således vidare under den tid ansökan är föremål för prövning hos Bergsstaten. Det behöver klargöras hur Bergsstaten ska hantera ansökningar om

förlängd giltighetstid av undersökningstillstånd som inkluderar uran när sökanden inte exkluderar uran i sin förlängningsansökan.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören Lena Söderberg.

I den slutliga handläggningen av ärendet har även avdelningschefen Kaj Lax, enhetschefen Erika Ingvald, utredaren Peter Åkerhammar, verksjuristen Gunilla Nordlén, bergmästaren Åsa Persson och juristen Elinor Alfredsson deltagit. Kaj Lax har varit föredragande.

Lena Söderberg

Kaj Lax